

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Dolní Beřkovice, Nádražní 250

Nádražní 250, 277 01 Dolní Beřkovice

Identifikátor školy: 600 047 628

Zřizovatel: Obec Dolní Beřkovice, Klášterní, 277 01 Dolní Beřkovice

Školský úřad Mělník, Tyršova 105, 276 01 Mělník

Termín konání orientační inspekce: 2., 3., 4. května 2000

Čj.	031 218/00-2163
Signatura	oc3ct103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, dějepis

Týdenní hodinová dotace obou předmětů odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. V českém jazyce je členění na mluvnickou, slohovou a literární část v souladu s požadavky osnov. Kontinuita výuky je zajištěna především zpracovanými časově tematickými plány. Příprava na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá, učitelé měli připraveny pomůcky, mapy, informativní literaturu i audiovizuální techniku. Plánování je spíše nadprůměrné.

Personálně zabezpečují výuku českého jazyka na prvním stupni dvě učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí, jedna s příslušnou odborností pro druhý stupeň, jedna dálkově studující a jedna, která se v letošním roce hlásí ke studiu. Výuku dějepisu zabezpečují dva učitelé, 75 % hodin s odbornou a pedagogickou způsobilostí, zbytek učitelkou se středoškolským vzděláním (hlásící se ke studiu učitelství). Na kvalitu výuky absence odbornosti vliv nemá. Zhlédnuté hodiny měly velmi dobrou až vynikající úroveň. Materiální podmínky jsou standardní, žáci mají učebnice, pracovní sešity, vyučující využívají další podpůrné odborné materiály. Výuka probíhá v odborných pracovnách (jazyková, dějepisná, knihovna). Zvláště podnětné a funkční prostředí je v učebně literární výchovy - knihovně. Negativem je chybějící softwarové vybavení výukovými programy. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, učební prostředí je pro žáky podnětné. Celkově jsou podmínky výuky průměrné.

V organizaci, metodách a formách práce spíše převládala pozitiva. Učitelé na prvním i druhém stupni upřednostňují činnostní styl učení, vedou žáky k tomu, aby si sami vyhledávali poznatky, zařazují samostatnou práci, práci s chybou, práci s informativní literaturou apod. V hodinách literární výchovy byly funkčně zařazeny magnetofonové nahrávky a videoukázky. Na prvním stupni byly zařazovány soutěže, herní prvky, byly využívány didaktické pomůcky. Přiměřenou formou byly zařazovány mezipředmětové vztahy. Celkově je úroveň organizace, metod a forem práce spíše nadprůměrná.

Motivace hodin měla vynikající úroveň na prvním stupni. Vstupní i průběžné výzvy měly odpovídající odezvu, žáci byli aktivní a spolupracovali. Na druhém stupni zastupovalo vstupní motivaci obvyklé seznámení s programem hodiny. Učitelé žáky povzbuzovali, chválili, v menší míře zkoušeli a hodnotili výkony. Výrazným metodickým nedostatkem byla absence závěrečného zhodnocení splnění cíle hodiny a celkové práce žáků. Ve dvou třetinách hodin učitelé i žákům zazvonilo uprostřed práce. Profesionální závěry hodin zaznamenali školní inspektoři na prvním stupni. Již žáci druhého ročníku jsou vedeni k sebehodnocení. Celkově byla v oblasti motivace a hodnocení zjištěna pozitiva a negativa v rovnováze.

Ve sledovaných hodinách žáci akceptovali dohodnutá pravidla, učitelé nemuseli řešit nežádoucí projevy. Při vzájemné komunikaci byla zřejmá důvěra ale také respektování. Učitelé s větším či menším úspěchem vedou žáky k tomu, aby uměli vyjádřit své myšlenky a správně formulovali svá vyjádření. Zvláště v literárních výchovách a dějepise dostali žáci dostatek prostoru k vyslovení svých názorů a postřehů. Komunikativní schopnosti žáků mají rezervy. Všichni vyučující vytvořili v hodinách příjemnou a vstřícnou pracovní atmosféru. Oblast interakce a komunikace měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Celkově je úroveň kvality vzdělávání v českém jazyce a dějepise nadprůměrná.

Matematika (informatika)

Pro výuku matematiky stanovila ředitelka školy hodinové dotace odpovídající zvolenému vzdělávacímu programu. Na druhém stupni, kde je možnost tradiční počet čtyř hodin v týdnu zvýšit, není toto řešení využito. Doplněním je zavedení volitelného předmětu informatika. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami, učitelé zpracovávají tematické plány. Výjimku tvoří probírání látky vyšších postupných ročníků zjištěné na prvním stupni školy (ve třetím a pátém ročníku). Analýza, kterou provádějí učitelé při zjištěných nedostatcích není systematická. V přípravě konkrétních vyučovacích hodin byla pozitivní a negativní zjištění v rovnováze (promyšlený obsah, sled, tabule, rezervy ve volbě metod, zpětných vazeb, efektivitě využití času). Celkově bylo plánování výuky a příprava průměrná.

Personální podmínky jsou odlišné na jednotlivých stupních školy. Na prvním stupni je pouze 37,5 % vyučovaných hodin zajištěno pedagogy s příslušnou způsobilostí (ve dvou třídách vyučují učitelky se středoškolským vzděláním, v pátém ročníku učitelka s pedagogickou způsobilostí pro druhý stupeň základní školy). Veškerou matematiku od šesté do deváté třídy vyučují dvě učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Pro perspektivu školy je nevýhodná věková struktura (druhý stupeň). V kvalitě výuky se výše uvedené personální podmínky promítají jen okrajově – sledovaná výuka na prvním stupni byla znatelně lepší. Ve vybavení zejména na druhém stupni jsou citelně slabá místa: specializovaná učebna matematiky nespĺňuje požadavky moderní výuky (chybí trvale instalovaná didaktická technika, uložení pomůcek není operativní), pro absenci výukových programů není využívána jinak velmi pěkná a nákladně pořízená počítačová pracovna. Chybí vnitřní řád této specializované učebny. V úrovni dodržování psychohygienických zásad jsou opět lépe hodnoceny hodiny na prvním stupni. Celkově jsou v podmínkách a v jejich využití výrazné nedostatky.

Ve výuce matematiky na druhém stupni převládá frontální přístup bez využití aktivizujících metod práce a didaktické techniky (s výjimkou kopírky). Malá či žádná diferenciacce a tolerované metodické chyby žáků u tabule vedou k problémům při probírání nové látky zejména u slabších žáků. Malá je příprava potřebných znalostí a dovedností pro její zvládnutí. Zpětnou vazbou je většinou pouze průběžná kontrola učitelem, souběžná práce jednoho žáka na tabuli, práce s chybou nebyla zřetelná. Metodicky byly většinou hodiny jednotvárné, žáci jsou učitelem bez možností alternativních přístupů vedeni ke stanovenému cíli. Vyšší podíl samostatné práce je organizován pouze v procvičovacích částech hodin. Výrazně činnostní charakter měly naopak hodiny na prvním stupni a sledovaná výuka informatiky. Žáci jsou zde zaangažováni do samostatného řešení přiměřených úkolů, učitel působí jako organizátor, koordinátor či odborný poradce. Celkově byla matematika ze strany žáků spíše pasivně přijímána, organizace, metody a formy výuky byly s citelně slabými místy.

Kromě vstupní motivace a příznivé pracovní atmosféry chyběly další motivační postupy (díleční hodnocení, vztahy k praktickému využití učiva, vlastních zkušeností žáků, obsahově zajímavé úlohy s vtipnou zpětnou vazbou, aktivizující metody a jejich střídání, podpora vnitřní motivace...). V tomto ohledu byly opět odlišné hodiny na prvním stupni a informatiky. Hodnocení má většinou pouze informativní a sumativní charakter, v kontrole sešitů zjistila inspekce nesoustavnost (i tři měsíce bez kontrolního vstupu) a formální přístup (podpis učitele pod nesprávným či nesmyslným zápisem). V osmém ročníku byla v klasifikaci v pololetí matematika nejhůře hodnoceným předmětem, v deváté třídě byla s průměrným prospěchem 3,00 mezi třemi nejhůře hodnocenými předměty. Také v motivaci a hodnocení byly výrazné nedostatky.

Vztah učitel – žák byl vesměs bezproblémový, nejsou vytvářeny komunikační bariéry a stresující situace. Méně jsou pěstovány komunikativní dovednosti žáků, ti většinou pouze jedním či dvěma slovy doplní učitelem formulované vyjádření. V oblasti interakce

a komunikace byla celkově pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově byly ve výuce matematiky na druhém stupni citelně slabá místa. Hodiny informatiky a na prvním stupni byly celkově velmi dobré.

Fyzika

Týdenní časová dotace hodin odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Zpracované rámcové časově tematické plány jsou v souladu s učebními osnovami. Vyučující naplánovala ve všech postupných ročnících čtyři laboratorní práce, jejich konkrétní náplň není v časově tematickém plánu stanovena. Do doby orientační inspekce byly provedeny prozatím průměrně dvě v každém ročníku. Návaznost výuky v jednotlivých ročnících je zajištěna ucelenou řadou používaných učebnic. Plánování a příprava výuky hodnocených hodin měla celkově průměrnou úroveň.

Výuka ve sledovaných hodinách byla vedena učitelkou s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí, probíhala v pracovně fyziky, ve které není proveden funkční rozvod elektrického proudu. V učebně je umístěn zpětný projektor, který nebyl využíván. V sousedství této pracovny je kabinet fyziky, který má základní vybavení převážně staršími učebními pomůckami. Některé pomůcky pro výuku předmětu škola postrádá (vývěva). Počítačová učebna není při fyzice využívána. V průběhu výuky nebyla věnována potřebná pozornost relaxačním metodám a návykům správného sezení. Materiální a psychohygienické podmínky vykazovaly pozitiva a negativa v rovnováze.

V přístupu k organizaci výuky z hlediska forem a metod práce převládá tradiční způsob frontálního vyučování bez zařazení žákovského pokusu, následkem byla pasivita žáků. Pozitivním prvkem bylo zadávání otázek problémovou formou, využití odborného časopisu i encyklopedie při aktualizaci probíraného učiva, práce s matematicko fyzikálními tabulkami a zařazení jednoduchých demonstračních pokusů. Nedostatečný prostor byl vymezen samostatné práci žáků. Při tvorbě zápisu nové látky i při jejím závěrečném shrnutí měla dominantní roli vyučující. Způsob organizace výuky, použité formy a metody měly průměrnou úroveň.

Na začátku hodin byli žáci seznámeni s jejich cílem. K průběžné motivaci byly částečně využity mezipředmětové vztahy (zeměpis, přírodopis) a příklady z denního života. Přesto aktivita žáků byla minimální. Ve vzorku žákovských knížek byla frekvence hodnocení dostačující, zaznamenaná klasifikace měla spíše přísnější charakter. Záznamy neuvádějí vždy obsah učiva z kterého byl žák zkoušen. V souhrnu měly motivace a hodnocení citelně slabá místa.

Komunikace mezi vyučující a žáky byla na velmi nízké úrovni. Sporadické odpovědi žáků byly často jednoslovné. Kvalita písemných záznamů v kontrolovaném vzorku sešitů nebyla vždy důsledně sledována. V komunikaci byly zaznamenány výrazné nedostatky.

Celková úroveň výuky fyziky ve sledovaných hodinách byla průměrná.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Plánování a příprava výuky vycházela ze zvoleného vzdělávacího programu. Týdenní časová dotace hodin sledovaných vzdělávacích předmětů v rozvrhu hodin byla v souladu se stanovenou normou. Vypracované časově tematické plány odpovídají učebním osnovám, ojedinele se řídí obsahem učebnic. Oblast výchovy ke zdraví není zapracována v časově tematickém plánu přírodovědy v předepsaném rozsahu. Kontinuitu výuky v jednotlivých ročnících sleduje zástupkyně ředitelky školy. Bezprostřední příprava na sledované hodiny se vyznačovala pečlivostí. Plánování a příprava výuky měla v souhrnu průměrnou úroveň.

Výuka hodnocených hodin byla zajištěna pěti učitelkami, jen jedna z nich měla předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost, tři byly pedagogicky způsobilé. Jedna vyučující bez požadované kvalifikace studuje pedagogickou fakultu druhým rokem. Druhá si podala přihlášku ke studiu v letošním školním roce. Nedostatky v personálních podmínkách se na kvalitě výuky neprojeví. V kmenových učebnách, kde bylo vyučováno, dochází k postupné obměně žakovského nábytku. K jejich podnětnému prostředí přispěla soutěž třídních kolektivů „O nejhezčí třídu.“ Vyučující používaly celou řadu učebních pomůcek (přírodniny, mikroskopy, diaprojektor, modely ovoce a zeleniny, atlasy, encyklopedie, mapy), obrazový materiál a nakopírované listy. Ve většině sledovaných hodin byla promyšleně využita magnetická a nástěnná tabule. Členění výuky a podmínky pro relaxaci odpovídaly věku žáků. Personální podmínky měly citelné nedostatky, materiální a psychohygienické byly velmi dobré.

Převážná většina hospitovaných hodin se vyznačovala častým střídáním činností, s účelným využíváním učebních pomůcek. Při skupinové práci měli žáci dostatečný prostor pro samostatné aktivní učení a rozvíjení spolupráce. Zadávané úkoly odpovídaly jejich individuálním schopnostem. Použité herní a soutěživé prvky vhodně podporovaly zapamatování učiva. Při řízeném rozhovoru byly uplatňovány životní zkušenosti žáků, vhodně bylo využito poznatků z vycházky. Pozitivem bylo zařazení žakovského referátu s následným výchovným využitím. Klasickou stavbu s dominantní rolí učitelky měly dvě hodnocené hodiny. I tento způsob práce byl vzhledem k menšímu počtu žáků poměrně účinný, neumožnil však výrazněji rozvoj jejich kompetencí. Závěrečná část hodin věnovaná shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků měla většinou tvořivý a pozitivní charakter. Organizace, formy a metody výuky měly v souhrnu velmi dobrou úroveň.

Úvodní motivaci zařadily všechny paní učitelky. V průběhu hodin měly motivační metody různý rozsah a kvalitu od vynikající (herní a soutěživé prvky, problémové úlohy, mezipředmětové vztahy) po nedostačující. Hodnocení mělo většinou pozitivní charakter, většina učitelek respektovala individuální dispozice žáků, dokázala ocenit jejich snahu. Pouze v jednom případě nebyla četnost klasifikace ve vybraném vzorku žakovských knížek a notýsků dostatečná. Rozvíjení sebehodnocení a sebereflexe bylo zaznamenáno v menším počtu hodin. Motivace a hodnocení měly v souhrnu průměrnou úroveň.

Komunikace v hospitovaných hodinách se vyznačovala bezprostředností a důvěrou. Ve většině hodin byl žákům vytvořen prostor pro diskusi a vyjádření vlastních poznatků a zážitků související s probíraným tématem. Při skupinové práci žáci pěkně spolupracovali a dokázali se tolerovat. Byla zaznamenána i neřízená spontánní komunikace (skákání do řeči, vykřikování). Ve vybraných žakovských sešitech byli žáci vedeni k pečlivosti a bezchybnému psaní. Komunikace ve sledovaných hodinách měla celkově velmi dobrou úroveň.

Výuka prvouky, přírodovědy a vlastivědy v hospitovaných hodinách měla velmi dobrou úroveň.

Praktické činnosti + rodinná výchova

V organizaci praktických činností jsou na druhém stupni zastoupeny složky: technické práce, pěstitelství – chovatelství, vedení domácnosti – příprava pokrmů, ruční práce a šití. V plánování zaznamenává inspekce převahu pozitiv, přesto se projevují dílčí nedostatky v časovém rozvržení (v zimních měsících probírána teoreticky témata z pěstitelských prací, v jarním období příhodném pro praktické práce na pěkném školním pozemku výuka ve školní dílně apod.). Příprava sledovaných činností byla vždy pečlivá, částečně se i do ní promítala neobornost výuky (technické práce) poměrně sníženými požadavky na náročnost výrobků.

Pro pěstitelské práce má škola odborně kvalifikovanou sílu, po práci v dílnách sice rovněž, ale tato učitelka vyučuje již pouze na částečný úvazek výhradně matematiku. Odbornost

sledované výuky se částečně odráží do její úrovně i podmínek – stavu školní dílny. Její stavební stav, uložení náradí, stav pracovních stolů, vybavení lékárníčky, úroveň vnitřního řádu neodpovídají psychohygienickým, estetickým, bezpečnostním a odborným požadavkům efektivní výuky. Přesto je pozitivem, že škola pro žáky výuku technických prací organizuje. V podmínkách výuky praktických činností jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Sledovaná výuka měla výrazně činnostní charakter. Práce byla dobře organizována, do volených metod a technologických postupů se rovněž částečně promítala neodbornost výuky. Charakter zhotovovaných výrobků předurčoval individualizaci práce, žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu, úspěšné seberealizaci v teoretických oborech méně úspěšných žáků. Čtením technických výkresů byla rozvíjena funkční gramotnost. V rodinné výchově žáci projevíli dobré znalosti, dovednost pracovat s informacemi, chyběl jejich aktivnější vstup (obstarání pomůcek, přímá manipulace s nimi, práce s literaturou apod.). Celkově byly metody a formy průměrné.

Výrazným motivačním činitelem byl samotný charakter práce. Také průběžné hodnocení, povzbuzení praktické užití zhotovovaných výrobků, prezentace výrobků byly v tomto ohledu pozitivní. V hodnocení se projevoval vstřícný přístup, zaznamenána byla i snaha navodit aktivní přístup žáků – sebehodnocení.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Motivace, hodnocení a komunikace byly bezproblémové, na velmi dobré úrovni.

Sledovaná výuka praktických činností a rodinné výchovy byla celkově průměrná.

Hudební výchova

Hodinová dotace odpovídá na prvním i druhém stupni učebnímu plánu. Při přípravě jednotlivých hodin vyučující naplánovali především rozvíjení hudebních činností a dovedností (zpěv), na prvním stupni dále rytmické a pohybové aktivity, na druhém stupni byla zařazena v menší míře také hudební teorie. Celkově je úroveň kvality plánování na prvním stupni nadstandardní, na druhém průměrná.

Personálně je výuka hudební výchovy zajištěna dvěma učiteli bez odborné i pedagogické způsobilosti. Kvalitu výuky tento fakt nepoznamenává pouze na prvním stupni. Na druhém stupni jde o provizorní nouzové řešení, které muselo vedení školy řešit v červnu 1999 po nenadálém odchodu odborně způsobilé učitelky. Materiální podmínky pro výuku hudební výchovy jsou průměrné. V obou budovách je umístěn klavír. Ve škole chybí nové nahrávky poslechových skladeb (kazety, CD). Psychohygienické potřeby žáků byly zcela respektovány v sledovaných hodinách na prvním stupni, na druhém stupni byly porušovány. V úvodu hodin zde nebyla zařazena dechová ani intonační cvičení, žáci se nerozespívali a ani v průběhu hodin nebyli vedeni k správnému zacházení s hlasovým fondem. Podmínky výuky vykazují citelné nedostatky.

Ve sledovaných hodinách převládal činnostní styl výuky. Oba vyučující doprovázejí při zpěvu žáky hrou na klavír. Vedle vokálních dovedností zařadila vyučující dramaturgii písní, pohybové dovednosti a různé formy rytmických cvičení. Žáci projevíli dobré návyky, umění a používají Orffovy nástroje. V tomto směru není zajištěna kontinuita výuky mezi prvním a druhým stupněm. I na druhém stupni převážnou část hodiny žáci za doprovodu zpívali, většinou písně dle vlastního výběru. Organizace, metody a formy práce mají lepší úroveň na prvním stupni, celkově jsou průměrné.

Motivace a hodnocení, stejně tak komunikace a interakce mají spíše nadprůměrnou úroveň. Zcela převládá pozitivní hodnocení, povzbuzování, žáci na prvním i druhém stupni mají zájem

o předmět, zpívají s chutí (i chlapci), rádi předvádějí své dovednosti, s učiteli komunikují vstřícně a bez nežádoucích projevů.

Úroveň výuky hudební výchovy je celkově hodnocena jako průměrná, kvalitnější práce je na prvním stupni, učitelka zde využívá poznatků získaných dálkovým studiem.

Hodnocení kvality vzdělávání

V plánování a přípravě výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze, podmínky výuky jsou celkově průměrné (rezervy jsou ve využívání technického vybavení školy - počítačů, didaktické techniky, ve stavu prostor pro praktické činnosti). Organizace, metody a formy jsou hodnoceny ve škále od „vynikající“ po „citelně slabá místa“, celkově rovněž průměrné. Na obou stupních školy jsou v motivaci a hodnocení pozitiva a negativa v rovnováze. Nadprůměrnou úroveň má interakce a komunikace, zde se nejvíce projevuje humanizace školy.

Celkově má vzdělávání průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce školy je stanovena, jejím základem je zvolený univerzální vzdělávací program Základní škola. Také obecnější stanovení prováděcích strategií je v přímé souvislosti s ním. Realizace je závislá na úzké spolupráci s obecním úřadem, rodičovskou veřejnost se přes snahu dosud zapojit nepodařilo. Stanovená koncepce je reálná, odpovídá podmínkám a vychází z jejich analýzy.

Podrobnějším rozpracováním cílů a stanovením metod naplňování jsou dílčí plánovací materiály vedení školy: *celoroční plán práce – školní rok 1999/2000, pracovní plány na jednotlivé měsíce, plán řízení a kontrol, časově tematické plány jednotlivých předmětů* a další. V písemné podobě celoročního plánu, v oblasti rozvoje a modernizace technické základny je malý důraz kladen na tři žádoucí okruhy: softwarové vybavení počítačové pracovny, využití počítačové techniky přímo ve výuce i v řídicím systému a zlepšení materiálních podmínek pro technické práce. Operativní změny v těchto ohledech byly učiněny ještě v průběhu inspekce (doplněním těchto požadavků, úkolováním učitelů v úpravách školní dílny).

Stanovené priority jsou z větší části realizovány (další vzdělávání pedagogických pracovníků, oblast volnočasových aktivit, estetická a mravní výchova). Objektívni podmínky částečně omezují naplňování dalších priorit: zvyšování odborné způsobilosti učitelů, příprava generační obměny, finanční možnosti v materiálním rozvoji, aktivnější podíl rodičovské veřejnosti na práci školy.

Koncepce je v obecnější rovině stanovena, je reálná. Rozpracována je do konkrétních plánovacích materiálů, které mají jen drobné nedostatky operativně v průběhu inspekce řešené. V plánování je výrazná převaha pozitiv.

Organizování

Kompetence jednotlivých pracovníků školy jsou jednoznačně stanoveny. Na prvním stupni pracuje metodické sdružení, na druhém jsou pověřeni jednotliví zkušení učitelé sledováním problematiky jednotlivých vyučovacích předmětů. Podněty, připomínky a náměty pracovníků jsou vedením školy akceptovány. Zápisy z jednání poradního orgánu - pedagogické rady jsou přehledné, obsahují relevantní informace.

Organizaci vzdělávací činnosti upravují vnitřní směrnice. Řád školy obsahuje nejen povinnosti, ale i práva žáků. Délka vyučovacích hodin, organizace přestávek a skladba rozvrhu hodin je v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodů dopravní obslužnosti obce je začátek vyučování posunut na 7:45 hodin v hlavní školní budově a na 7:50 hodin v budově, kde je umístěn první až třetí ročník. Dokumentace upravující organizaci školy má dobrou administrativní úroveň. Obsah zápisů v třídních knihách nevypovídá vždy dostačujícím způsobem o plnění učebních osnov.

Informace mezi vedením školy a ostatními pracovníky jsou předávány nejčastěji osobním jednáním, informace dlouhodobějšího charakteru prostřednictvím měsíčních plánů zveřejněných na nástěnkách umístěných ve sborovnách a zápisů z provozních a pedagogických rad. Rozhodnutí ředitelky školy měla velmi dobrou formální i obsahovou úroveň. Vnitřní informační systém školy byl v letošním školním roce posílen pravidelnými schůzkami žákovské samosprávy s ředitelkou školy.

Rodiče získávají potřebné informace na společných třídních schůzkách (2x ročně) a zaměřených setkáních svolávaných podle potřeby. Průběžně jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Ve snaze zlepšit spolupráci mezi rodiči a školou byl vypracován pro rodiče dotazník. Jeho návratnost byla však minimální. Výchovná poradkyně nabízí poradenské služby ve stanovené úřední době.

Na veřejnosti se škola reprezentuje různými aktivitami (předmětové i školou organizované soutěže, výstavy, informace na obecní vývěsce). Nevýrazné jsou snahy získávat mimorozpočtové finanční prostředky zapojením do nadregionálních a mezinárodních programů a projektů.

Obsah výroční zprávy o činnosti školy splňuje požadavky § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Má značnou vypovídající hodnotu, uvádí sebehodnocení školní práce. Nedostatky zjištěné ČŠI v průběhu přecházející orientační inspekce z roku 1997 byly odstraněny.

Název školy na razítku nespĺňuje požadavky § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 sb., o základní škole ve znění pozdějších úprav. Pro pracovník informatiky není vydán řád odborné pracovní - § 8 odst. 5 téže vyhlášky. Ve školním roce 1999/2000 je školou vykazován nákup základních školních potřeb pro žáky prvního ročníku, který zahrnuje učebnice a učební texty (porušení § 2 nařízení vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb ve znění pozdějších změn a doplnění).

Organizování má v souhrnu průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Způsob práce a jednání ředitelky i její zástupkyně se vyznačuje liberálním a kooperativním stylem, obě upřednostňují osobní vstřícné jednání. Celá tato oblast je součástí systémového plánování a operativního řízení. Všechny své návrhy a materiály předkládá vedení školy pedagogické radě, projednané závěry se potom objevují rozpracované v řídicích materiálech.

System hmotné i morální stimulace je zaveden, diferenciacie v nenáročných složkách platu je uplatňovaná. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou zpracována v přehledné tabulce, pracovníci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Mimořádnými odměnami je ohodnocena nadstandardní práce.

Pro stávající pedagogické pracovníky vytváří vedení školy dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy. Již několik let získávali ve škole zkušenosti s *peer programy*, v současné době jsou pracovníci proškoleni a realizují projekt *Sám sebou*, dále se škola zapojila do projektů *Občan* a *Zdravá výživa*. Projektové vyučování je prováděno především ve výuce humanitních předmětů. V tomto směru je pozitivní spolupráce pedagogických pracovníků se Základní školou Obříství a dalšími spádovými školami. Zápisy z pedagogických rad dokladují, že vedení školy seznamuje sbor s novými metodickými materiály, legislativními normami, jednotliví pracovníci seznamují své kolegy s poznatky získanými na odborných seminářích a při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Účast vyučujících na vzdělávacích akcích je bohatá.

V letošním školním roce studují dálkově tři pracovníci (dvě druhým, jedna prvním rokem) a další čtyři se hlásí ke studiu na pedagogických fakultách. Zatím nekvalifikovaní pracovníci jsou ředitelkou a zástupkyní metodicky vedení. Motivace a vedení pracovníků je vynikající na prvním stupni, velmi dobré v oblasti humanitních předmětů, slabší je úroveň řízení v matematice a fyzice. Personální potřeby školy jsou dlouhodobě zmapovány, ředitelka aktivně a ve spolupráci se zřizovatelem vyhledává zájemce o práci.

Řízení školy je operativní, vedení a motivování pracovníků má návaznost na oblasti plánování a kontroly, personální, hodnocení a dalšího odborného růstu pedagogů. Vedení školy má zavedený hmotný i morální systém stimulace. Pracovníci školy se zapojují do projektového způsobu výuky. V této oblasti řízení byla zaznamenána převaha pozitivních zjištění.

Kontrolní mechanismy

V tomto školním roce ředitelka po dlouhodobější absenci ve školním roce 1998/1999 systematizuje kontrolní činnost. Ta je plánovitá, postihuje všechny oblasti práce školy. Pro sledování kvality, průběhu výchovně vzdělávací práce a jejich výsledků jsou stanoveny kompetence a v průběhu školního roku jsou uzpůsobovány metody a formy kontrol. V prvním pololetí byly základní metodou orientační vstupy obsahově zaměřené na sledování stanovených priorit a kritérií (metody a formy, využití didaktické techniky, pomůcek, sledování výuky v devátém ročníku, výuka v paralelních třídách...). Ve druhém pololetí převládá klasická hospitační činnost, sledování celých vyučovacích jednotek a jejich analýza. Sledovány jsou i výsledky čtvrtletních písemných prací (srovnávání s klasifikací), plnění laboratorních prací apod. Rezervy jsou ve využívání vnějších evaluačních nástrojů, v účinnosti kontrol (vedená dokumentace, žákovské knížky a sešity, plnění pravidel klasifikace, stav lékárníček apod.). V záznamech klasifikace v žákovských knížkách zjistila inspekce i formální přístup třídních učitelů k jejich kontrole a úrovni. Vyskytuje se v nich nepřípustná klasifikace za nesplněný úkol, kontrola opominula neúplné a nesprávné zápisy. Společně provedené hospitace členů vedení školy a inspekčního týmu prokázaly schopnost postihnout objektivně charakteristiku vyučovací hodiny. V posuzování kvality hodin byla však dosud užívána jen úzká hodnotící škála (výhradně celkově pozitivní hodnocení). Výsledky kontrol jsou prokazatelně projednávány s jednotlivými učiteli, závěry a zobecnění jsou součástí jednání pedagogické rady. Případná nápravná opatření jsou až na výjimky (případ plnění učebních osnov) účinná, vedení školy zadává konkrétní úkoly při zjištěných nedostatecích. Úroveň analytické činnosti jednotlivých učitelů i vedení školy je snižována nevyužitím počítačové techniky, nejednotným

zpracováním klasifikačních přehledů jednotlivých tříd.

Vedení školy podporuje aktivity jednotlivých učitelů v užívání dalších sebeevaluačních nástrojů (zpracování testu emoční inteligence, projekt *Sám sebou* apod.). Ze závěrů kontrolních orgánů dalších státních a samosprávných institucí vyplývá, že nezjistily v posledních letech žádné závažné nedostatky.

Kontrolní systém je plánovitý, zahrnuje všechny oblasti práce školy. Dílčí nedostatky jsou v užívání objektivizujících evaluačních nástrojů, v náročnosti na kvalitu výchovně vzdělávací práce. Celkově jsou kontrolní mechanismy účinné, současný stav je charakterizován vyrovnaností pozitivních a negativních zjištění.

Hodnocení kvality řízení

Reálná koncepce školy je postupně naplňována, plánovací a řídicí materiály mají celkově velmi dobrou úroveň. Organizování je v práci s lidmi na velmi dobré úrovni, nedostatky spočívají ve třech uvedených porušeních právních předpisů, celkově je průměrné. Ve vedení a motivování pracovníků byla inspekci zjištěna výrazná převaha pozitiv. Kontrolní mechanismy a jejich účinnost jsou na průměrné úrovni.

Celkově je řízení velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Efektivnímu využívání počítačové techniky brání chybějící programové vybavení pro jednotlivé předměty.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999,
- podkladová inspekční dokumentace,
- výběr z povinné dokumentace školy,
- výběr žákovských knížek, sešitů, písemných prací,
- faktura č. A 901853 ze dne 1999-03-29,
- klasifikační přehledy,
- plánovací a organizační materiály vedení školy: dlouhodobá koncepce, celoroční plán práce, pracovní plány, plán řízení a kontrol, tematické plány předmětů,
- výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1999-12-06 (bez čj.), informační výpis ŠÚ Mělník ze dne 1998-09-01, rozhodnutí ŠÚ Mělník čj. 278 ze dne 1996-02-16,
- seznam žáků s poruchami učení,
- hospitační záznamy vedení školy a ČŠI.

ZÁVĚR

Základní škola plní ve své oblasti požadavky rodičovské veřejnosti, státu a zřizovatele. S výjimkami malého využití nákladně pořízené počítačové techniky a chybného vykázaní

prvovybavení žáků prvního ročníku nezjistila inspekce neefektivní vynakládání státních finančních prostředků.

Úkoly vyplývající z poslední inspekce byly splněny.

Podmínky:

V personálním zajištění výuky má škola problémy vyplývající z objektivních podmínek regionu. Zhruba třetina pedagogů nemá požadovanou způsobilost, v blízké budoucnosti čeká školu generační obměna sboru. Materiální podmínky odpovídají charakteru školy, celkově jsou průměrné. V podmínkách výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Kvalita vzdělávání:

Ve sledovaných oblastech byla kvalita vzdělávání celkově průměrná.

Řízení:

Řízení má nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Celkové hodnocení:

Škola má celkově ve sledovaných oblastech průměrnou úroveň.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Kumstýř
Členové týmu	Mgr. Eva Grušová
	Mgr. Marie Voláková

V Kolíně dne 2000-05-17

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2000-06-06

Razítko

RNDr. Marie Majerová

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Mělník	2000-06-22	031 256/00-2163
Zřizovatel Obec Dolní Beřkovice	2000-06-22	031 257/00-2163

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.